

Sygn. akt I C 1343/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Karwowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska - Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2014 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko M. M. (1) oraz Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Celnego w G.

o zapłatę

I.Oddala powództwo.

II.Zasądza od powódki (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz pozwanej M. M. (1) kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III.Zasądza od powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z o.o. w G. wniosła pozew przeciwko pozwanym M. M. (1) oraz Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Celnego w G. o zapłatę kwoty 96.363,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że zapłata roszczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego pozwanego. Powódka wniosła także o zasądzenie kosztów postępowania od każdego z pozwanych z osobna.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w maju 2009 roku wykonywała, na zlecenie pozwanej M. M. (1), czynności związane z obsługą portowo-celną kontenera z ładunkiem 850 kartonów koszulek męskich i dziecięcych produkcji chińskiej. Przy przyjęciu zgłoszenia celnego wartość celna towaru, zadeklarowana przez pozwaną, została zakwestionowana przez Naczelnika Urzędu Celnego w G., zaś towar został przewieziony do magazynu czasowego składowania, prowadzonego przez Agencję Celną (...). Po przeprowadzonej kontroli celnej, organ celny wszczął postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia wartości towaru oraz wymiaru należności celnych i podatkowych. Powódka, działając na zlecenie pozwanej, podjęła próbę unieważnienia zgłoszenia celnego, jednak Naczelnik Urzędu Celnego w G. nie wyraził na to zgody. Organ celny wyraził gotowość zwolnienia towaru od procedury celnej przed zakończeniem postępowania administracyjnego, jednak pod warunkiem złożenia przez pozwaną M. M. (1) zabezpieczenia, które nie zostało przez pozwaną złożone. Tymczasem powódka, w wykonaniu łączących ją z pozwaną umów spedycji i usług agencyjnych, ponosiła koszty związane ze składowaniem towaru. Powódka podkreśliła, że Naczelnik Urzędu Celnego w G. nie podjął żadnych czynności zmierzających do uregulowania sytuacji towaru, zaś postępowanie w sprawie ustalenia wartości towaru oraz wymiaru należności celno - podatkowych prowadzone

było opieszale. W czasie trwania postępowania powódka podejmowała czynności mające na celu przewiezienie towaru do magazynu depozytowego, jednak organ celny odmówił, powołując się na nieobowiązujące przepisy prawne. Ostateczna decyzja, określająca wartość celną towaru została wydana 31 marca 2010 roku. Pozwana nie uiściła wymaganych należności celnych. Powódka podkreśliła, że sytuacja towaru była nieuregulowana, zaś koszty składowania systematycznie rosły. Dopiero w dniu 25 kwietnia 2012 roku, po prawie trzech latach składowania, organ celny wykonał ciężący na nim obowiązek i dokonał zajęcia towaru oraz przyjął go na przechowanie w magazynie depozytowym. W ocenie powódki, gdyby organ celny wykonał ciężące na nim obowiązki, dokonał zajęcia towaru i przekazał go do magazynu depozytowego, kosztami powyższego zostałaby obciążana pozwana, a nie powódka. Powódka podkreśliła, że pozwani swym bezprawnym zachowaniem wyrządzili jej szkodę. Jako podstawę prawną odpowiedzialności wskazała przepisy art. 415 k.c. i art. 417 k.c. Alternatywnie, na wypadek przyjęcia, że działania pozwanych nie były bezprawne, powódka wskazała, że należy jej się zwrot bezpodstawnie osiągniętego przez nich wzbogacenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa - Naczelnik Urzędu Celnego w G. wniósł o odrzucenie pozwu wobec pozwanej M. M. (1) oraz oddalenie powództwa w całości wobec Skarbu Państwa. Pozwany wniósł także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany przedstawił szeroką argumentację odnoszącą się do podstaw odrzucenia pozwu wobec pozwanej M. M. (1) wskazując, na powagę rzeczy osądzonej oraz, odnosząc się do alternatywnej podstawy roszczenia powódki, na brak możliwości łączenia podstawy prawnej z art. 405 k.c. z podstawami prawnymi z art. 471 k.c. W zakresie odpowiedzialności Skarbu Państwa pozwany zakwestionował bezprawność swych działań, wysokość roszczenia oraz związek przyczynowo - skutkowy z uszczerbkiem majątkowym powódki. Wskazał także, że Skarb Państwa nie jest w żaden sposób wzbogacony albowiem płatności były dokonywane na rzecz podmiotu trzeciego, zaś Skarb Państwa nie uzyskał z tego tytułu żadnych wpływów. Pozwany podkreślił, że szkoda wskazana w pozwie nie jest szkodą powódki albowiem działała ona wyłącznie jako przedstawiciel pozwanej M. M. (1) i wszelkie skutki działań Skarbu Państwa mogą oddziaływać jedynie na sferę majątkową pozwanej M. M. (1). W ocenie pozwanego, Skarb Państwa nie może ponosić odpowiedzialności za to, że powódka w sposób nieprawidłowy prowadziła proces sądowy przeciwko pozwanej M. M. (1) i nie uzyskała zwrotu poniesionych wydatków.

W odpowiedzi na pozew pozwana M. M. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazała, że celem umowy zawartej z powódką było uzyskanie pozytywnych rezultatów w postaci zwolnienia towaru do wolnego obrotu. Cel nie został osiągnięty, w związku z czym uznać należy, że koszty przechowywania towaru powstały wyłącznie z winy powódki. Pozwana podkreśliła także, że nie zawierała żadnej umowy o najem magazynów, w których przechowywano towar. W ocenie pozwanej, powódka nie podjęła żadnych działań by minimalizować koszty przechowywania towaru, a nadto towar mógł być przechowywany przez organy celne. Pozwana wskazała także, że pomiędzy nią, a powódką toczyło się już postępowanie przed sądem, wynikające z tożsamej podstawy faktycznej, a zatem w niniejszej sprawie występuje powaga rzeczy osądzonej.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku odrzucił pozew w stosunku do pozwanej M. M. (1). Postanowieniem z dnia 28 października 2013 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił zaskarżone postanowienie o tyle, że odrzucił pozew w stosunku do pozwanej co do kwoty 25.961,60 zł dochodzonej za okres od września 2009 r. do 9 września 2010 r. (wynikającej z faktur (...)).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powódka (...)Spółka z o.o. w G. zawarła z pozwaną M. M. (1), prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) w W., umowy spedycji oraz usług agencyjnych. W dniu 20 maja 2009 roku, działając jako bezpośredni przedstawiciel w imieniu pozwanej, powódka zgłosiła do odprawy celnej kontener nr (...) z ładunkiem 850 kartonów koszulek męskich (119520 sztuk) i dziecięcych (3840 sztuk) produkcji chińskiej. Wartość importowanego towaru, ustalona na podstawie dokumentów przedstawionych przez M. M. (1), wynosiła 7.051,20 USD. Urząd Celny, po pobraniu prób towaru, wszczął postępowanie z urzędu w celu określenia prawidłowej wartości towaru i określenia prawidłowych należności celnych i podatkowych. W trakcie rewizji celnej towar został przewieziony do najbliższego magazynu czasowego

składowania, prowadzonego przez podmiot prywatny - Agencję Celną (...). W związku z koniecznością zwolnienia kontenera towar został rozładowany w magazynie w dniu 21 maja 2009 roku.

W odpowiedzi na wszczętą procedurę celną pozwana M. M. (1) zwróciła się do spółki (...) w G. o anulowanie procedury celnej i odesłanie towaru do H.. Pismem z dnia 1 czerwca 2009 roku, w związku z zakwestionowaniem wartości towaru i podwyższeniem należności celno - podatkowych do kwoty 180.797 zł, spółka (...) w G., działając z upoważnienia pozwanej, zwróciła się do Kierownika Oddziału Urzędu Celnego w G. o unieważnienie zgłoszenia celnego z dnia 20 maja 2009 roku i umożliwienie powrotnego wywozu towaru do magazynu w H., w którym towar zostanie pozostawiony do dyspozycji dostawcy. Organy kontroli celnej nie wyraziły zgody na powrót towaru do H.. Naczelnik Urzędu Celnego wyraził jednak zgodę na zwolnienie towaru przed zakończeniem postępowania, ale jedynie po złożeniu zabezpieczenia w kwocie należności celno-podatkowych (180.797 zł). Pozwana M. M. (1) nie złożyła stosownego zabezpieczenia.

dowód: faktura nr (...) k. 27, zgłoszenie celne k. 28, list przewozowy k. 29, oferta handlowa k. 30, wiadomość e-mail k. 34, pismo z 1.06.2009 r. k. 35, zeznania świadka K. K. k. 227-229, zeznania świadka S. K. k. 229, zeznania świadka M. S. k. 263

Spółka (...)Spółka z o.o. w G., w celu obniżenia kosztów składowania towaru, zwróciła się do Naczelnika Oddziału Urzędu Celnego w G. o wyrażenie zgody na przewiezienie towaru do magazynu czasowego składowania spółki (...). Naczelnik Oddziału Urzędu Celnego w G. wyraził zgodę na przewiezienie towaru. M. M. (1) nie uiściła jednak kosztów przeładunku oraz transportu towaru.

dowód: wiadomość e-mail k. 36-37, zeznania świadka K. K. k. 227-229

Pismem z dnia 30.10.2009 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. przedłużył termin zakończenia postępowania w sprawie weryfikacji zgłoszenia celnego z dnia 20.05.2009 r., do dnia 30.11.2009 r. Jako przyczynę wskazał zapowiedź wniesienia uwag przez pełnomocnika strony. Pismem z dnia 30.11.2009 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. przedłużył termin zakończenia postępowania w sprawie weryfikacji zgłoszenia celnego z dnia 20.05.2009 r., do dnia 29.12.2009 r. Nie wskazał przyczyn przedłużenia. Pismem z dnia 29.12.2009 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. przedłużył termin zakończenia postępowania w sprawie weryfikacji zgłoszenia celnego z dnia 20.05.2009 r., do dnia 29.01.2010 r. Nie wskazał przyczyn przedłużenia. Pismem z dnia 29.01.2010 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. przedłużył termin zakończenia postępowania w sprawie weryfikacji zgłoszenia celnego z dnia 20.05.2009 r., do dnia 26.02.2010 r. Nie wskazał przyczyn przedłużenia. Pismem z dnia 25.02.2010 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. przedłużył termin zakończenia postępowania w sprawie weryfikacji zgłoszenia celnego z dnia 20.05.2009 r., do dnia 31.03.2010 r. Jako przyczynę wskazał zapowiedź wniesienia uwag przez pełnomocnika strony.

W toku postępowania dotyczącego weryfikacji zgłoszenia celnego nr (...) organy kontroli celnej w dniu 3.07.2009 r. przeprowadziły dowód z opinii biegłego. W dniu 28.07.2009 r. została wydana opinia dotycząca ustalenia wartości towaru. Pismem z dnia 17 sierpnia 2009 r. pełnomocnik M. M. (1) wniósł o uzupełnienie materiału dowodowego. Pismem z dnia 7.09.2009 r. Naczelnik Urzędu zwrócił się o uzupełnienie opinii i ustosunkowanie się do uwag pełnomocnika M. M. (1). Zwrócono się także z zapytaniem o udzielenie informacji na temat cen hurtowych towarów do Centrum (...) w P.. W dniu 3.02.2010 r. (...) w P. wydał opinię w sprawie.

Decyzją z dnia 23 września 2010 r., w odpowiedzi na wniosek spółki (...)Sp. z o.o., Naczelnik Urzędu Celnego w G. odmówił wyrażenia zgody na przewiezienie towaru zakwestionowanego przez Urząd Celny w dniu 20 maja 2009 r. do magazynu depozytowego Urzędu Celnego w G., powołując się na art. 35 ust. 1 ustawy Prawo celne. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy Prawo celne został zmieniony w dniu 1 stycznia 2009 r., zaś organ celny w decyzji z dnia 23 września 2010 r. powołał się na jego brzmienie sprzed nowelizacji. Na podstawie dokonanej zmiany, umożliwiono przechowywanie w depozycie urzędu celnego towarów w celu uregulowania ich sytuacji.

Decyzją z dnia 31 marca 2010 r. Naczelnik Urzędu Celnego w G. odmówił unieważnienia zgłoszenia celnego numer (...) z dnia 20 maja 2009 r., określił wartość celną towaru objętego procedurą dopuszczenia do obrotu na kwotę 271.676 zł,

całkowita kwotę należności wynikających z długu celnego na kwotę 32.601 zł oraz podatek od towarów i usług z tytułu importu towaru na kwotę 67.816 zł. Na podstawie decyzji kwota należności celnych oraz podatek od towarów i usług miały zostać uiszczone w terminie 10 dni od daty doręczenia decyzji. Postanowieniem z dnia 23 lipca 2010 r. Dyrektor Izby Celnej stwierdził niedopuszczalność odwołania z uwagi na nieprawidłowe doręczenie decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w G.. W dniu 8 października 2010 r. została wydana decyzja o analogicznej treści, jak w dniu 31 marca 2010 r., od której odwołanie złożył pełnomocnik strony. Ostatecznie Wojewódzki Sąd Administracyjny w dniu 6 października 2011 r. oddalił skargę M. S. na decyzję Dyrektora Izby Celnej w G.. Skarga kasacyjna od powyższego wyroku została w dniu 4 października 2012 r. oddalona.

dowód: pismo z 30.08.2010 r., k. 38-39, decyzja z 31.03.2010 r. k. 55-68, pismo z 23.09.2010 r. k. 40 oraz k. 19 w aktach postępowania celnego, opinia k. 82-83, zawiadomienie k. 87, pismo z 17.08.2009 r. k. 77-79, pismo z 30.10.2009 r. k. 65 w aktach postępowania celnego, pismo z 30.11.2009 r. k. 64 w aktach postępowania celnego, pismo z 29.12.2009 r. k. 62 w aktach postępowania celnego, pismo z 29.01.2010 r. k. 71-72 oraz k. 61 w aktach postępowania celnego, pismo z 25.02.2010 r. k. 69-70, pismo z 7.09.2009 r. k. 72-72 w aktach postępowania celnego, pismo z 14.09.2009 r. k. 164 w aktach postępowania celnego, opinia UE w P. k. 49-51, wyrok w aktach postępowania celnego

W dniu 25 kwietnia 2012 r. organy celne dokonały zajęcia towaru, zakwestionowanego podczas kontroli w dniu 20 maja 2009 r. i przyjęły towar do przechowania w magazynie depozytowym. Do tego czasu towar znajdował się w magazynie czasowego składowania Agencji Celnej (...). Towar sprawiał duże problemy albowiem zajmował powierzchnię magazynową oraz ulegał systematycznemu niszczeniu. Postanowieniem z dnia 27 lutego 2013 r. Sąd orzekł przepadek towaru, zakwestionowanego podczas kontroli celnej w dniu 20 maja 2009 r.

Nie są znane rzeczywiste koszty składowania towaru w magazynie czasowego składowania Agencji Celnej (...).

dowód: zestawienie k. 37, faktury k. 41-53, zeznania świadka M. S. k. 263, zeznania świadka M. M. k. 264, postanowienie k. 245

Powódka (...) Spółka z o.o. w G. wniosła pozew o zasądzenie od pozwanej M. M. (1) kwoty 25.961,60 zł tytułem zwrotu kosztów składowania towaru sprowadzonego przez pozwaną. Wyrokiem z dnia 12 września 2011 r., wydanym w sprawie VI Gc 125/11 Sąd Rejonowy w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu. Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie XII Ga 75/12 zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo. Sąd Okręgowy przyjął, że M. M. (1) ponosi, co do zasady, odpowiedzialność za powstanie kosztów magazynowania, jednak powódka nie wykazała rzeczywistych kosztów magazynowania.

dowód: wyrok w sprawie XII Ga 75/12 k. 100-110

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt niniejszej sprawy, jak i zgromadzonych w aktach postępowania celnego, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania, jak i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd ustalił stan faktyczny także na podstawie niekwestionowanych zeznań świadków, które uznał za rzetelne i konsekwentne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanej M. M. (1) w charakterze strony. W doktrynie podkreśla się bowiem, iż dowód z przesłuchania stron ma charakter posiłkowy i Sąd dopuszcza ten dowód jedynie wówczas, gdy po wyczerpaniu innych środków dowodowych pozostają niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W przedmiotowej sprawie, zgromadzony materiał dowodowy, był wystarczający do jej rozstrzygnięcia, a nadto pozwana nie stawiała się na posiedzenie Sądu, nie usprawiedliwiając swojego niestawiennictwa, dlatego Sąd pominął dowód z jej przesłuchania.

Podkreślić należy, iż stan faktyczny niniejszej sprawy pozostawał w znacznej części bezsporny. Strony pozostawały bowiem zgodne co do łączących je stosunków prawnych, okoliczności zakwestionowania wartości towaru, jak i jego

przechowywania w magazynie czasowego składowania. Istota sporu sprowadzała się natomiast do oceny prawnej zachowania pozwanych w kontekście odpowiedzialności deliktowej.

Przechodząc do oceny roszczenia powódki w stosunku do pozwanej M. M. (1) wskazać należy, że powódka swoje roszczenie wywodziła z treści art. 415 k.c., regulującego zasady odpowiedzialności za czyny własne z tytułu czynów niedozwolonych. Powódka w pozwie wskazała, że pozwana swoim bezprawnym zachowaniem polegającym m.in. na przedstawieniu dokumentacji z wartością towaru zakwestionowaną przez Urząd Celny oraz nieuiszczeniu należności wynikających ze zgłoszenia celnego doprowadziła do szkody powódki. Podkreślić należy, że powódka, jako podstawy odpowiedzialności pozwanej, podnosiła dwa rodzaje okoliczności - obowiązek uiszczenia kosztów przechowywania towaru stanowiącego własność pozwanej, który de facto wynika z umowy zawartej z pozwaną oraz niewypełnienie obowiązków celno - podatkowych, które nie dotyczą stosunku prawnego łączącego powódkę z pozwaną.

Jak podkreśla się w orzecznictwie niewykonanie umowy, o tyle może stanowić czyn niedozwolony, w znaczeniu art. 415 k.c., gdy sprawca szkody naruszył obowiązek powszechny, ciążyący na każdym. Niewykonanie zobowiązania samo przez się nie może być uznane za działanie bezprawne w rozumieniu art. 415 k.c. Taka jego kwalifikacja jest uzasadniona tylko wtedy, gdy jednocześnie następuje naruszenie obowiązku powszechnego. Należy każdorazowo badać także jaki był cel naruszonej normy i tylko ta osoba może domagać się odszkodowania, której interesy dana norma chroniła. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013r. II CNP 50/12). Czyn niedozwolony, w rozumieniu art. 415 k.c. może zatem mieć miejsce jedynie wówczas, gdy sprawca szkody naruszył obowiązek powszechny. W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne jest, że powódkę i pozwaną łączyły umowy spedycji oraz agencyjna, a zatem, co do zasady podstawą odpowiedzialności pozwanej z tytułu niewykonania umowy, jest przepis art. 471 k.c. Powódka by wykazać, że niewykonanie zobowiązania stanowiło czyn niedozwolony winna była udowodnić, że pozwana naruszyła obowiązek powszechny, czego w ocenie Sądu, nie uczyniła. Odnosząc się do zachowań pozwanej, które w ocenie powódki były bezprawne podnieść należy, że niezłożenie zabezpieczenia, od którego uzależnione było zwolnienie towaru przez Urząd Celny, nie może stanowić naruszenia obowiązku powszechnego albowiem brak jest przepisów nakładających bezwzględny obowiązek złożenia takiego zabezpieczenia. Przepisy Wspólnotowego Kodeksu Celnego w istocie umożliwiają zwolnienie towaru przed zakończeniem postępowania kontrolnego, po złożeniu stosownego zabezpieczenia, jednak jest to uprawnienie, które przysługuje organom celnym w celu uregulowania sytuacji prawnej towaru. Brak jest jednak regulacji nakładających na pozwaną obowiązek uiszczenia takiego zabezpieczenia. W konsekwencji nie można uznać by zachowanie pozwanej nosiło znamiona czynu zabronionego. Zaniechanie pozwanej mogłoby, co najwyżej być rozpatrywane w kontekście odpowiedzialności kontraktowej, w żadnej mierze nie może być jednak podstawą odpowiedzialności deliktowej. W zakresie zaś nieuiszczenia należności wynikających ze zgłoszenia celnego oraz należności celnych i podatkowych wskazać należy, że zachowanie pozwanej M. M. (1) narusza wprawdzie obowiązek powszechny uiszczenia należności publicznoprawnych, jednak na szkodę Skarbu Państwa, nie zaś pozwanej M. M. (1). Należy bowiem podkreślić, że norma nakładająca obowiązek uiszczenia należności celnych i skarbowych chroni interesy Skarbu Państwa i to ewentualnie on mógłby dochodzić odszkodowania z tytułu wadliwego działania pozwanej M. M. (1). Brak natomiast podstaw prawnych by takiego odszkodowania dochodziła powódka. Odnosząc się do pozostałych argumentów powódki wskazać należy, że pozwana w istocie przedłożyła dokumenty, w których wskazała wartość towaru zakwestionowaną przez Urząd Celny. Powódka nie wykazała jednak by działanie pozwanej było celowe i świadome i było ukierunkowane na pokrzywdzenie powódki. Należy także podkreślić, że na podstawie przepisu art. 797 k.c. spedytor jest zobowiązany do kontrolowania prawidłowości obliczania należności obciążających dającego zlecenie w związku z przewozem przesyłki. Wśród tych należności ustawodawca przykładowo wskazuje na przewoźne oraz cła. Zatem powódka, na podstawie przytoczonego przepisu, winna była skontrolować prawidłowość danych przedstawionych przez pozwaną i w razie wątpliwości, nie przystępować do odprawy celnej towaru. Obowiązek przedstawienia rzetelnej dokumentacji obciążał zatem zarówno pozwaną, jak i powódkę, a zatem powódka nie może czynić zarzutu pozwanej w tym zakresie. Niemniej jednak ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie mogłyby być rozpatrywane jedynie pomiędzy stronami umowy spedycji, a zatem powódką i pozwaną, w granicach odpowiedzialności kontraktowej.

Odnosząc się zaś do alternatywnej podstawy roszczeń powódki wskazać należy, że odpowiedzialność pozwanej M. M. (1) ma charakter odpowiedzialności kontraktowej, wynika z art. 471 k.c., co wyłącza dochodzenie roszczeń na podstawie art. 405 k.c. Powyższy pogląd ugruntowany jest w doktrynie i orzecznictwie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie IV CSK 523/08 wyłączył zbieg roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia z roszczeniami z tytułu niewykonania zobowiązania. Uwzględniając specyfikę stosunku zobowiązaniowego, szczegółowa regulacja tego stosunku uniemożliwia zbieg roszczenia z tytułu niewykonania umowy z roszczeniem wynikającym z przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Wprawdzie w niniejszym postępowaniu powódka dochodziła roszczeń z tytułu deliktu pozwanej, jednak Sąd nie podzielił tej argumentacji przyjmując, iż brak jest podstaw przyjęcia odpowiedzialności deliktowej oraz uznając, że odpowiedzialność pozwanej ma charakter wyłącznie kontraktowy. Odpowiedzialność pozwanej została przesądzona w wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 11.04.2012 r. w sprawie XII Ga 75/12, w którym Sąd przyjął odpowiedzialność pozwanej za powstanie kosztów magazynowania towaru. Odpowiedzialność M. M. (1) ma zatem charakter wyłącznie kontraktowy, co wyłącza dochodzenie roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. W ocenie Sądu, niniejsze postępowanie nie może być bowiem rozpatrywane w oderwaniu od postępowania w sprawie XII Ga 75/12, zaś powódka nie może sanować w nim błędów popełnionych w tamtejszym postępowaniu, formułując nowe podstawy odpowiedzialności pozwanej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, jak słusznie podnosi pełnomocnik pozwanej, że roszczenie powódki względem pozwanej M. M. (1) uległo przedawnieniu. Okolicznością bezsporną w niniejszym postępowaniu był fakt związania powódki z pozwaną umową spedycji oraz umową agencyjną. W ocenie Sądu charakter stosunku łączącego powódkę z pozwaną wskazuje, że w niniejszym postępowaniu winny mieć zastosowanie przepisy o spedycji. Jak bowiem podkreśla się w orzecznictwie umowa spedycji może istnieć tylko o tyle, o ile istnieje stosunek podstawowy, w stosunku do którego umowa spedycji pełni rolę służebną, pomocniczą. W przedmiotowej sprawie zakres pojęciowy umów agencyjnej i spedycji nakazuje traktować jako umowę podstawową umowę agencyjną, zaś pomocniczą - umowę spedycji. Na podstawie umowy agencyjnej agent zobowiązuje się bowiem do stałego pośredniczenia przy zawieraniu wszelkich umów z klientami, zaś spedycja oznacza działalność, polegającą na organizowaniu przemieszczania ładunków w zastępstwie zleceniodawcy oraz wykonywaniu związanych z tym czynności. Ma zatem charakter szczególnie w stosunku do umowy agencyjnej. Przepis art. 803 § 1 k.c. przewiduje, że roszczenia z umowy spedycji przedawniają się z upływem roku. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia dostarczenia przesyłki. Jako początek biegu przedawnienia należy więc przyjąć dzień 20 maja 2009 r. Roszczenia powódki uległy zatem przedawnieniu z dniem 20 maja 2010 r. Powódka w tym czasie nie podjęła żadnych działań mających na celu dochodzenie roszczeń, a zatem bieg terminu przedawnienia nie uległ przerwaniu.

Reasumując, w ocenie Sądu, brak jest podstaw przyjęcia odpowiedzialności pozwanej M. M. (1), co skutkowało oddaleniem powództwa w stosunku do niej.

Przechodząc do oceny roszczenia powódki względem Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Celnego w G. wskazać należy, iż co do zasady, pozwanemu można przypisać zawinione działanie skutkujące jego odpowiedzialnością na podstawie art. 417 k.c. W ocenie Sądu pozwany, poprzez swoje zawinione działanie, oddziaływał na sferę praw majątkowych powódki. Powódka, wskutek opieszałego i obiektywnie nieprawidłowego działania pozwanego, zmuszona była ponosić koszty przechowywania towaru, których w przypadku prawidłowego działania nie miałyby obowiązku uiszczać. Zachowanie pozwanego doprowadziło zatem do szkody powódki, rodząc tym samym odpowiedzialność odszkodowawczą.

Przepis art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej przewiduje, że załatwienie sprawy powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej nie później niż w ciągu 2 miesięcy od wszczęcia postępowania. Celem tej regulacji jest zdyscyplinowanie organów prowadzących postępowanie, co ma bezpośredni związek z zasadą szybkości postępowania. Konieczność szybkości działania organów leży w interesie zarówno samych podatników, jak i w interesie budżetu. Załatwienie sprawy w rozumieniu komentowanego przepisu, to wydanie decyzji albo rozstrzygnięcie w innej formie, określonej w ordynacji podatkowej, oraz podjęcie działań celem doręczenia orzeczenia adresatowi. Przepis art. 75 Rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października

1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny nakłada natomiast na organy celne obowiązek podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu uregulowania sytuacji towarów. W okolicznościach niniejszej sprawy od momentu wszczęcia postępowania przez organy celne do ostatecznego uregulowania sytuacji towaru (20.05.2009 r. - 25.04.2012 r.) minęły niemal 3 lata. Tak długi okres nie może zostać uznany za rozsądny, zwłaszcza w kontekście krótkich - jedno, dwu miesięcznych terminów załatwienia sprawy, przewidzianych w przepisie art. 136 § 1 Ordynacji podatkowej. Przepis art. 140 Ordynacji podatkowej przewiduje wprawdzie obowiązek informowania strony w razie niezakończenia sprawy w terminie, nie może być jednak uznany za podstawę do automatycznego przedłużania postępowania o dalsze okresy. Jednocześnie przepis ten nakłada obowiązek informowania strony w razie niezakończenia sprawy w terminie, ze wskazaniem przyczyny niedotrzymania terminu. W przedmiotowej sprawie Naczelnik Urzędu Celnego w G. jedynie w dwóch decyzjach o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania wskazał przyczynę - zapowiedź wniesienia uwag, co do materiału dowodowego przez stronę, w pozostałych decyzjach - z dnia 30.11.2009 r., 29.12.2009 r., 29.01.2010 r. ograniczając się do przytoczenia przepisów oraz automatycznego przedłużenia postępowania, bez wskazania przyczyn takiego działania. Z pewnością jako przyczyny nie można bowiem uznać powołania się na art. 122 Ordynacji podatkowej. Przyczyna winna bowiem być konkretna i odnosić się do okoliczności sprawy, a nie stanowić jedynie przytoczenia przepisów prawa. Działanie pozwanego nie może być zatem uznane za rzetelne i zmierzające do jak najszybszego załatwienia sprawy. Wprawdzie z akt postępowania celnego wynika, że organy celne podejmowały w tym czasie stosowne czynności by zakończyć postępowanie administracyjne tj. ustalić wartość towaru oraz wysokość należności celnych - przeprowadzono m.in. opinię biegłego, zwrócono się do urzędów oraz placówek zajmujących się kontrolną celną w celu wyjaśnienia wątpliwości, niemniej jednak, organy celne nie podjęły żadnych działań by faktycznie uregulować sytuację towaru przechowywanego w magazynie czasowego składowania. Owszem organy kontroli celnej dążyły do formalnego zakończenia postępowania, nie podjęły jednak działań zmierzających do faktycznego uregulowania statusu towaru, pozostawiając go niejako "w próżni". W tym kontekście, jako najcięższe uchybienie pozwanego, należy wskazać wydanie decyzji z dnia 23.09.2010 r., odmawiającej wyrażenia zgody na przewiezienie towaru do magazynu depozytowego Urzędu Celnego, z powołaniem się na nieobowiązujące przepisy prawa. Podstawą odmowy wyrażenia zgody na przewiezienie towaru był bowiem art. 35 ust. 1 ustawy Prawo celne, przy czym przepis ten został zmieniony w dniu 1.01.2009 r., zaś decyzja z dnia 23.09.2010 r. dokonanej zmiany nie uwzględniała. Przed nowelizacją możliwe było przechowywanie w depozycie urzędu celnego towaru zajętego w celu zabezpieczenia należności przywozowych lub wywozowych, zaś po zmianie przepisu, w celu uregulowania sytuacji towaru. Z jednej strony uchybieniem pozwanego było więc powołanie się na nieobowiązujące przepisy prawa, z drugiej zaś odmowa wyrażenia zgody na przewiezienie towaru do magazynu depozytowego Urzędu Celnego, w sytuacji, w której przepisy umożliwiały przewiezienie towaru. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż w dacie wydania decyzji tj. 23.09.2010 r. towar, zakwestionowany przez Urząd Celny podczas kontroli z dnia 20.05.2009 r. miał nieuregulowaną sytuację. Towar ten został zabezpieczony w postępowaniu administracyjnym, nie została jednak w stosunku do niego wydana żadna ostateczna decyzja umożliwiająca określenie jego statusu. Powódka nie mogła też samowolnie przewieźć towaru w inne miejsce, ograniczając w ten sposób koszty składowania albowiem jakiegokolwiek wycofanie towaru bez zgody organu celnego powodowałoby powstanie długu celnego w przywozie, obciążającego powódkę. Wszelkie zaś próby zwolnienia towaru okazały się bezskuteczne, z uwagi na bierną postawę M. M. (1). Ostatecznie towar, zakwestionowany podczas kontroli z dnia 20 maja 2009 r. został zajęty i przyjęty na przechowanie w magazynie depozytowym, decyzją z dnia 25 kwietnia 2012 roku. W treści decyzji powołano się na regulacje zawarte w art. 75 lit a tiret trzeci Wspólnotowego Kodeksu Celnego oraz art. 30 ustawy Prawo celne. W ocenie Sądu, decyzja ta mogła zostać wydana wcześniej, niż po upływie niemal 3 lat od wszczęcia postępowania. Sytuacja towarów nie była bowiem uregulowana, jak również należności celne w stosunku do nich nie zostały uiszczone.

W ocenie Sądu pozwany poprzez swoje bezprawne działanie polegające na opieszałym prowadzeniu postępowania oraz nie przewiezieniu towarów do depozytu Urzędu Celnego, doprowadził do powstania szkody powódki. Powódka przez okres niemal 3 lat zobowiązana była do ponoszenia kosztów przechowywania towarów, które, gdyby nie nieprawidłowe działanie pozwanego, nie powstałyby. Należy jednak wskazać, że powódka, podobnie jak w sprawie XII Gc 125/11, w żaden sposób nie wykazała wysokości kosztów magazynowania towaru, co uniemożliwia uwzględnienie zgłoszonego przez nią roszczenia. Wskazać bowiem należy, że w pozwie powódka domaga się zasądzenia kwoty 96.363,60 zł, dołączając do niego dowody w postaci faktur jedynie na kwotę 65.085,70 zł, przy czym w stosunku do

kwoty 25.961,60 zł pozew został odrzucony. Roszczenie powódki mogłoby zostać uwzględnione jedynie co do kwoty 39.124,10 zł. W ocenie Sądu jednak dołączone do pozwu faktury VAT nie mogą zostać uznane za dowód wysokości roszczenia powódki albowiem ich treść nie wskazuje, iż dotyczą one kosztów składowania towaru zakwestionowanego podczas kontroli celnej w dniu 20 maja 2009 r. W treści faktur (k. 44-53) jako nazwę przechowywanego towaru wskazano jedynie "składowe" oraz miesiąc, którego faktura dotyczy. Brak jest jakiegokolwiek odniesienia jakiego towaru dotyczą faktury. Powyższe budzi wątpliwości zwłaszcza w kontekście tego, że jedna z faktur dołączonych do pozwu, nr (...) (w stosunku do której pozew został odrzucony) została dokładnie opisana, ze wskazaniem okresu którego dotyczy oraz numeru kontenera. Powódka w żaden sposób nie wyjaśniła dlaczego ta sama systematyka nie została zachowana w stosunku do pozostałych faktur. Nie mogło także ujść uwadze Sądu, że powódka i Agencja (...), jak wynika z zeznań świadków, prowadzą współpracę gospodarczą, a zatem tak sformułowany tytuł faktury mógłby dotyczyć każdego z towarów przechowywanego przez firmę (...), na zlecenie powódki. Podkreślić także należy, że powódka, która w niniejszym postępowaniu była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie podjęła żadnej inicjatywy dowodowej w celu wykazania wysokości dochodzonego roszczenia. W szczególności nie starała się wykazać, choćby poprzez zadawanie pytań świadkom, że dołączone do pozwu faktury dotyczą przedmiotowej sprawy. Budzi to o tyle wątpliwości, że podczas rozprawy w dniu 15 września 2014 r. przesłuchiwana była główna księgowa spółki. Zresztą, wskazana w jej zeznaniach kwota, nie odpowiada wysokości dochodzonego roszczenia, zaś powódka tej rozbieżności w żaden sposób nie wyjaśniła. W ocenie Sądu, nie sposób zatem ustalić rzeczywistych kosztów magazynowania towaru, co skutkuje oddaleniem roszczenia powódki w stosunku do drugiego z pozwanych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, art. 108 § 1 kodeksu cywilnego oraz na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), jak również art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U. 2005 r. Nr 169 poz. 1417 z późn. zm.).

W niniejszej sprawie powództwo zostało oddalone, więc powódka, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obowiązana jest zwrócić pozwanym poniesione przez nich koszty, na które składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł. W przypadku pozwanej M. M. (1) kwotę tą należało powiększyć o 17 zł opłaty skarbowej od złożonego do akt sprawy pełnomocnictwa procesowego. Przyznane stawki wynagrodzenia pełnomocników są adekwatne do nakładu ich pracy, stopnia skomplikowania sprawy i przyczynienia się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy.